

Klimatske promene

Zakonski osnov	"Zakon o klimatskim promenama ("Sl. glasnik RS", br. 26/2021) Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama ("Sl. glasnik RS", br. 87/2018) Zakon o zaštiti životne sredine („Sl. glasnik RS", br. 135/2004, 36/2009, 36/2009, 72/2009, 43/2011, 14/2016, 76/2018, 95/2018, 95/2018) Zakon o planiranju i izgradnji ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 81/2009, 64/2010, 24/2011, 121/2012, 42/2013, 50/2013, 98/2013, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 i 9/2020) Zakon o lokalnoj samoupravi („Sl. glasnik RS", br. 129/2007, 83/2014, 101/2016, 47/2018)"	
Naziv opštine/grada:	Trstenik	
Naziv organizacije koja je prikupljala podatke:	Ekološki pokret "Moravski orašak"	
Indikator 1.1. Prostorni plan JLS i generalni urbanistički plan (GUP) sadrže analizu efekata klimatskih promena i mere za prevenciju i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 1.1. u prostornim i urbanističkim planovima nisu prepoznati uticaji klimatskih promena, niti su utvrđene mere zaštite od efekata klimatskih promena i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene; strateškom procenom uticaja nisu obuhvaćeni efekti klimatskih promena	0	Generalni urbanistički plan opštine Trstenik je donet 2009 godine, a Prostorni plan opštine Trstenik 2011. godine. Na zvaničnom sajtu ova dokumenta nisu dostupna jer link vodi na stranicu GIS Trstenik koji trenutno nije u funkciji. U razgovoru sa zaposlenim u Odseku za urbanizam, građevinarstvo, imovinsko-pravne i stambene poslove dobila sam informaciju da navedena dokumenta ne sadrže mere zaštite od klimatskih promena, ali da je u toku izrada novog Plana generalne regulacije.
Ispod zakonskog minimuma 1.1. prostorni i urbanistički planovi načelno prepoznaju oblast klimatskih promena ali bez konkretnih mera	1	
U skladu sa zakonom 1.1. prostorni i urbanistički planovi sadrže procenu uticaja i rizika klimatskih promena i mere za prevenciju i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene; izveštaj o strateškoj proceni uticaja sadrži procenu uticaja plana na klimatske promene i procenu rizika i ranjivosti na klimatske promene	2	
Iznad standarda 1.1. prostorni i urbanistički planovi sadrže procenu uticaja i rizika klimatskih promena i mere za prevenciju i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene; izveštaj o strateškoj proceni uticaja sadrži procenu uticaja plana na klimatske promene i procenu rizika i ranjivosti na klimatske promene i smernice za otklanjanje i/ili ublažavanje rizika	3	
Indikator 1.2. Strateška dokumenta JLS (strategija održivog razvoja, strategija razvoja, lokalni ekološki akcioni plan, plan razvoja i sl.) sadrže analizu uticaja klimatskih promena, procenu ranjivosti, mere i aktivnosti za ublažavanje efekata i prilagođavanje na klimatske promene	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 1.2. lokalni planovi razvoja ne sadrže analizu uticaja klimatskih promena niti ciljeve za smanjenje ili otklanjanje rizika od klimatskih promena	0	
Ispod zakonskog minimuma 1.2. lokalni planovi razvoja prepoznaju klimatske promene i njihove efekte ali ne sadrže ciljeve, mere i aktivnosti za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promene	1	
U skladu sa zakonom – 1.2. lokalni planovi razvoja prepoznaju klimatske promene i njihove efekte, sadrže ciljeve, mere i aktivnosti za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promene	2	Plan razvoja opštine Trstenik za 2021-2027 je usvojen 2021 ("Sl. list opštine Trstenik" 06/2021) godine i isti prepoznaje značaj klimatskih promena. Sadrži i konkretne ciljeve i mere: povećanje udela obnovljivih izvora energije u ukupnim; uspostavljen funkcionalan sistem zaštite životne sredine i održivog upravljanja prirodnim resursima; proizvodnja, distribucija i racionalna potrošnja toplotne energije; energetska sanacija školskih objekata. Program zaštite životne sredine opštine Trstenik ("Sl. list opštine Trstenik" 2/2017) prepoznaje klimatske promene i njihove efekte i sadrži ciljeve, mere i aktivnosti za adaptaciju na klimatske promene: Sprovođenje preventivnih mera, mera adaptacije i mera za ublažavanje posledica klimatskih promena; Podizanje kapaciteta lokalne zajednice za pozitivan odgovor na klimatske promene; Razvoj zelenog urbanističkog projektovanja u Opštini; Smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte; Smanjenje efekta „toplotnih ostrva“ u urbanim delovima Opštine; Razvoj zelene infrastrukture na teritoriji Opštine; Povećanje energetske efikasnosti; Podsticanje inovativnih pristupa u rešavanju problema u oblasti klimatskih promena. Lokalni plan upravljanja otpadom opštine Trstenik za period 2023-2032 godine ima za cilj uspostavljanje dugoročno održivog ekonomski racionalnog sistema upravljanja otpadom uz smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu i zdravlje stanovnika uključivanjem svih aktera u lokalnoj zajednici. U LPUO opštine Trstenik ugrađeni su principi hijerarhije u upravljanju otpadom: prevencija nastanka otpada, ponovna upotreba -podsticaj za reparaciju, reciklaža-podsticanje odvojenog sakupljanja, ponovno iskorišćenje odvojeno sakupljenog otpada i smanjenje količine deponovanog otpada. Specifični ciljevi i aktivnosti za njihovo postizanje usklađeni su sa nacionalnim ciljevima datim u Programu upravljanja otpadom u RS za period 2022-2031 ("Sl. list opštine Trstenik", 08/22) Plan javnog zdravlja opštine Trstenik 2018-2025 ("Sl. list opštine Trstenik" 5/2018) ističe značaj klimatskih promena na pogoršavanje zdravlja stanovnika. Ovaj dokument ističe važnost vodosnabdevanja, zagađenog vazduha, buke, otpada, zelenih površina i prenosioća bolesti na zdravlje stanovnika. Takođe nudi rešenja u kriznim i vanrednim situacijama

Iznad standarda 1.2. lokalni planovi razvoja prepoznaju klimatske promene i njihove efekte, sadrže ciljeve, mere i aktivnosti za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promene; mere i aktivnosti su precizno definisane, sadrže mere i aktivnosti, odgovorne institucije i osobe, predviđene resurse i vremenski okvir za realizaciju	3	
Indikator 1.3. JLS je usvojila akcioni plan za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 1.3. JLS uopšte nije započela izradu plana za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti niti planira da to uradi	0	Plan adaptacije na klimatske promene nije usvojen niti je njegova izrada planirana budžetom za 2024. godinu.
Ispod zakonskog minimuma 1.3. JLS je započela izradu plana za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti	1	
U skladu sa zakonom 1.3. JLS je usvojila plan za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti	2	
Iznad standarda 1.3. JLS je usvojila plan za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti; plan sadrži ciljeve, mere i aktivnosti za adaptaciju na klimatske promene; mere i aktivnosti su precizno definisane, sadrže mere i aktivnosti, odgovorne institucije i osobe i predviđene resurse; plan je izrađen u okviru participativnog procesa uz učešće javnosti	3	
Indikator 2.1. JLS ima usvojen plan zaštite i spasavanja, akte o proceni ugroženosti i rizika od katastrofa i akt o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 2.1. JLS nema i nije započela izradu plana zaštite i spasavanja, akata o proceni ugroženosti i akta o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite	0	
Ispod zakonskog minimuma 2.1. JLS je započela izradu plana zaštite i spasavanja, akata o proceni ugroženosti i akta o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite	1	
U skladu sa zakonom 2.1. JLS je izradila plan zaštite i spasavanja, akte o proceni ugroženosti i akte o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite; plan i akti o proceni ugroženosti prepoznaju rizike klimatskih promena i sadrže odgovarajuće mere; pribavljena je saglasnost nadležnog ministarstva	2	JLS je izradila program ugroženosti od elementarnih nepogoda i drugih nesreća na teritoriji opštine Trstenik ("Sl. list Opštine Trstenik" 4/2019) str 252-307
Iznad standarda 2.1. JLS je izradila plan zaštite i spasavanja, akte o proceni ugroženosti i akte o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite; plan i akti o proceni ugroženosti prepoznaju rizike klimatskih promena i sadrže odgovarajuće mere; plan je izrađen uz učešće javnosti i objavljen je na veb sajtu JLS	3	
Indikator 3.1. JLS finansira projekte udruženja u oblasti borbe protiv klimatskih promena i jačanja javne svesti	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 3.1. JLS ne finansira projekte udruženja koje su aktivne u oblasti klimatskih promena ili ne planira sredstva za finansiranje projekata u ovoj oblasti	0	
Ispod zakonskog minimuma 3.1. JLS utvrđuje ciljeve za finansiranje projekata u oblasti klimatskih promena ali nije podržala takve projekte	1	
U skladu sa zakonom 3.1. JLS utvrđuje ciljeve za finansiranje projekata u oblasti klimatskih promena i povremeno finansira takve projekte	2	JLS svake godine raspisuje javni poziv za OCD koje se bave zaštitom životne sredine za realizaciju projekata koji između ostalog obuhvataju i oblast klimatskih promena
Iznad standarda 3.1. JLS ima dugoročnu saradnju sa udruženjima u oblasti klimatskih promena	3	
Indikator 3.2. JLS organizuje edukativne aktivnosti i informiše javnost o efektima klimatskih promena	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 3.2. JLS uopšte ne organizuje edukativne aktivnosti i ne informiše javnost o efektima klimatskih promena	0	
Ispod zakonskog minimuma 3.2. JLS povremeno objavljuje informacije u oblasti klimatskih promena ali ne sprovodi edukativne aktivnosti	1	U okviru projekta "Čista energija i energetska efikasnost za građane u Srbiji" usvojen je Pravilnik o sufinansiranju mera energetske efikasnosti 07.08.2023. ("Sl. list opštine Trstenik", br 9/23); redovno se na lokalnim medijima, web i facebook stranici informišu građani o realizaciji ovog projekta i njegovom značaju
U skladu sa zakonom 3.2. JLS povremeno organizuje edukativne aktivnosti u oblasti klimatskih promena i obaveštava javnost o klimatskim promenama; izveštaj o stanju životne sredine sadrži podatke o promeni klime i lokalnim izazovima	2	
Iznad standarda – 3.2. JLS redovno organizuje edukativne aktivnosti u oblasti klimatskih promena i informiše javnost o klimatskim promenama; izveštaji o stanju životne sredine sadrže podatke o klimatskim promenama	3	
Objavljivanje Zelenih karata finansira Švedska preko Švedske agencije za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA). Za sadržaj ovog izdanja je odgovoran isključivo autor. SIDA ne deli nužno stavove i tumačenja izrečena u ovom izdanju.		